

Знявся вітер, під його напором невгамовно завивають вихорі за рогами добрячого будинку зі скла та потинькованого бетону. Від даху долинають дедалі чутніші звуки; цей негучний ляскіт схожий на потріскування жару в багатті. Про силу поривів вітру свідчить неймовірна швидкість, з якою зникають білі кучугурки на подвір'ї. Туго обв'язавши стан вовняною кофтою, Марія Копонен вдивляється у сутінки за вікном — високим, від підлоги до самої стелі. Вона споглядає замерзле море, у цю пору року напрочуд подібне до неозорого рівного поля, а тоді переводить погляд на прокладену доріжку до пристані, освітлену невисокими, по коліна, дворовими ліхтарями.

Скорчивши пальці ніг, Марія занурює їх у плюшевий килим, що трохи не досягає країв обширної підлоги. В оселі затишно й тепло, як у коконі. Попри те, жінку бере неспокій. Сьогодні ввечері її як ніколи дратують навіть найдрібніші прикросі. Як-от ці дворові ліхтарі — хоч запаморочливо дорожезні, а однак не служать належно.

Зауваживши, що музика стихла, Марія отямлюється від задуми. Вона йде повз камін до величезного книжкового стелажа, на якому п'ятьма рядами акуратно розставлено чоловікову збірку — майже чотириста платівок. З літами жінка звикла, що в цьому домі слухають музику не із смартфона. Бо вініл звучить збіса краще. Так сказав Рогер Марії чимало років тому, коли вона вперше зупинилася перед цією збіркою. Тоді було понад триста альбомів, на сто менше, ніж нині. Такий повільний приріст за час подружнього життя Марії спонукав її замислитися над тим, скільки часу жив іншим життям Рогер, перш ніж зійтися з нею. Коли був без неї. До Рогера Марія спізнала всього одного чоловіка: шкільний роман розвинувся в дуже ранне заміжжя,

а закінчився зустріччю з прославленим письменником. На відміну від Рогера, вона ні разу не скуштувала життя самотою. А подеколи хотілося б також звідати безвідповідального борсання, пошуків самої себе, зупинок на одну ніч. Свободи.

Марію зовсім не обходить те, що Рогер старший від неї на шістнадцять років. Віднедавна жінку гризе думка, що колись випаде прокинутися з неспокоєм, який не вляжеться, поки не поринеш у незвідане стільки разів, скільки він захоче. Таж Рогер мав можливість пізнавати щось таке у своєму попередньому житті. І ось сьогодні, цього буремного лютневого вечора, який доводиться коротати наодинці, сновигаючи в здоровенному будинку на березі моря, Марія несподівано вперше вбачила загрозу. У порушенні рівноваги, через яке корабель їхніх стосунків може небезпечно нахилитися набік, якщо їх удвох занесе в сам осередок справдешнього шторму.

Марія підіймає голку програвача, кінчиками пальців бере вініловий диск і обережно всовує його в картонний конверт, з якого їй просто у вічі дивиться молодий артист у брунатній замшевій куртці та чорно-білому картатому шарфі, самовпевнений і похмурий. «Блондинка за блондинкою» Боба Ділана. Марія ставить платівку на місце й навмання виймає іншу — з кінця впорядкованої за алфавітом збірки. Мить потріскування — і з динаміків лунає медовий, співчутливий голос Стіві Вандера.

Вкотре Марія це вгледіла. Цього разу краєчком ока. Найближчий до берега ліхтар на секунду згас. І знову засвітився.

Як і хвилину тому, ще раз потемніло — на частку секунди. Марія знає, що перед Різдвом замінено начинку світильників. Добре це пам'ятає, бо ж сама оплатила електрикові безсоромно завищений рахунок. І тому її непомірно злостить ця дріб'язкова справа.

Вхопивши телефон, Марія настукує есемеску Рогерові. Сама не тямить, чим пояснити порив дійняти його цією дурницею. Тим паче що знає: зараз чоловік виступає на сцені перед своїми читачами. Мабуть, завинив скороминущий шквал самотності, змішаний з напливом непевності та безпідставних ревнощів. Якусь мить Марія дивиться на надіслане повідомлення, чекаючи, поки посиніють маленькі стрілки в самому низу дисплея. Не синіють, Рогерові не до телефона.

І тут платівку зациклало.

«Що мені робити... Що мені робити... Що мені робити...» Непевно звучить голос Вандера в цьому уривку пісні, пройнятої чудовим настроєм. Деякі Рогерові диски в такому поганому стані, що їх не варто тримати. Невже не знайдеться нічого справного в цьому клятому будинку?

Раптом Марію наче холодною хвилею накрило. Ще не встигши усвідомити щойно сприйняте, вона дивиться на скляні розсувні двері й бачить за ними щось, чого не мало б там бути. На мить якийсь силует збігається з її відображенням. А тоді, рушивши, він перетворюється в окрему істоту.

2

Рoger Копонен, вмостившись у кріслі, оббитому грубою тканиною, від якої пріє задок, мружитья. Зі стелі головної аудиторії конференц-центру звисають прожектори і світять просто в очі людям на сцені. Якусь мить він бачить лише сліпуче сяйво і забуває, що перед ним та його двома колегами-письменниками сидять чотириста цікавих читачів. Вони переповнили цю аудиторію, щоб послухати, що скажуть їхні улюблені, вічно п'яні літератори про свої останні твори.

Рогер усвідомлює, що цей захід важливий — з погляду на розкручування його книжки. Знає, навіщо було завдавати собі труду — їхати чотириста кілометрів у хуртовині, а потім ночувати у справдешній дірі на головному майдані Савонлінни, перед тим повечерявши в сякій-такій фастфудівській харчівні на першому поверсі, прикрашеній скатертинами та сервізами. Але Рогер ніяк не може зрозуміти, чому милі жителі Савонлінни потрудилися прийти сюди ось такого вечора. Попри те що його книжки розійшлися мільйонними тиражами по всьому світу, він ніколи не стане ідолом, обложеним крикливими поклонниками. Мало хто задумується над тим, що в музикантів і літераторів дуже схожа робота: те саме лайно, різниця лише в тарі. Але тільки перші з них надихають перезрілих жінок кидати трусики на сцену. А проте на такі вечори приходять люди — переважно літні. Сидять і повагом перехилиють голову то в один, то в другий бік. Невже їм не набридли словесні виверження авторів про їхні твори — банальності в дусі спортивних репортажів і поверхові аналізи? Мабуть, ні. Про це свідчить повна зала: жодного вільного місця.

Рогерів психологічний трилер, опублікований навесні минулого року, став останньою частиною неймовірно популярної трилогії «Полювання на відьом». Його книжки завжди мали порівняно добрий збут, але «Полювання на відьом» стало достеменною бомбою. Ніхто не сподівався такого грандіозного успіху, а менш за всіх його агент, який спершу дуже скептично ставився до всього проекту, та його колишній видавець, з яким Рогер розпрощався ще перед публікацією першої частини, бо той не був певен у її перспективності. Що ж, за кілька років права на переклад трилогії продано в майже тридцяти країнах, і на підході нові договори. Рогеру з Марією й раніше непогано велось, а тепер вони можуть придбати все,

що захочуть. Несподівано стали досяжними всі можливі розкоші та розваги.

Вечір проходить передбачувано. Рогер вислуховував такі запитання сотні разів під час своїх рекламних турів і відповідав на них чотирма різними мовами, час від часу змінюючи інтонацію, ритм і всілякі дрібнички. Мав на меті одне — начуватися в тумані яскравих прожекторів і вимушеного сміху.

— Ваші книжки доволі-таки жорстокі, — каже хтось, та Рогер не відводить очей від глечика, з якого утрете чи четверте наливає воду в склянку. Такі зауваги він теж не раз чув, і їх не заперечиш. Еге ж, у творах Рогера Копонена змальовано до подробиць жорстокі вбивства, садистські тортури, сексуальне насильство над жінками та кошмарні занурення в розбещеність хворих умів.

— На мою думку, це як у Брета Істона Елліса¹. Він сказав, що вгамовує свій страх, докладно описуючи насильство, — веде далі той хтось. Врешті Рогер перевів очі на чоловічка, який з мікрофоном у руці сидить посередині аудиторії. Піднісши склянку до губ, Рогер чекає, поки той поставить запитання. Натомість постає конфузна довга пауза, чоловічок збирає думки до купи.

— Ви боїтеся? Саме тому й пишете? — нарешті питає він рівним гугнявим голосом. Рогер ставить склянку і придивляється до цього полисілого опудальця. Неждано, цікаво. Мало не нахабно. Досі ще ніхто не поставив такого запитання.

Рогер нахилиється, наближає рот до мікрофона з гнучким стояком на столі. Враз ні з того ні з сього страшенно закортіло їсти.

---

¹ Брет Істон Елліс (* 1964) — американський письменник. Відомий передусім завдяки роману «Американський психопат», прикметному детальним зображенням сексу та насильства. (*Тут і далі примітки не-рекладача.*)

— Я боюся?

— Ви вписали свій страх у книжки? — питає чоловічок, а тоді опускає мікрофон собі на коліна. Цей тип дратує своїм самовдоволенням. Ані тобі натяку на звичну Рогерові благоговійну пошану, породжену славою.

— Саме так, — відповідає Рогер і задумливо усміхається. На мить забувши про чоловічка, він блукає оком по морі облич. — Гадаю, у твір завжди потрапляє щось від автора. Ти не можеш не писати про відоме тобі чи таке, що вважаєш відомим. Страху, надії, травми, нездійснені наміри і, звичайно ж, зроблене твоїми руками і надто вже легко виправдане перед самим собою...

— Ви не відповіли мені, — знову підніс мікрофон до губ миршавий чоловічок.

Рогер спершу дивується, а тоді його пронизує злість. Що це таке? Допит? Я не зобов'язаний вислуховувати цю бридню, попри всі обставини.

— Чи не могли б ви висловлюватись акуратніше? — втручається Паве Коскінен, завзятий літературознавець, який організував цю зустріч і виступає на ній модератором. Безсумнівно, він вважає, що виконує свою роль стильно й зі смаком, а тепер злякався: не дай боже, образиться його зірковий гість, автор неймовірно популярних трилерів, який написав три міжнародні бестселери.

Але Рогер заспокійливо зводить руку й самовпевнено усміхається.

— Прошу пробачення. Може, я не зрозумів запитання. Чи пишу я про те, чого найбільше боюся?

— Ні. Навпаки, — відрікає чоловічок несподівано холодним тоном. Хтось у першому ряді зайшовся кашлем.

Рогер приховує зніяковілість за ідіотською усмішкою.

— Навпаки?

— Так, пане Рогере Копонене, — веде далі чоловічок голосом робота. У його вимові імені та прізвища

відчувається не тільки сарказм, а й щось моторошне. — Чи боїтеся ви того, про що пишете?

— Чого це я маю боятися власних книжок?

— Бо правда дивніша, ніж вигадка, — відповідає дрібнолиций чоловічок і сідає. В аудиторії залягає ніякова тиша.

Минуло десять хвилин. У вестибюлі, який кишить людьми та гуде гомоном, Рогер сідає за довгий стіл, накритий білою скатертиною. Першим у черзі шанувальників, що сподіваються на автограф, стоїть Паве Коскінен. Хто ще?

— Дякую, Рогере. Дякую. І прошу пробачення за того йолопа. Ти чудово впорався. На жаль, не всі наділені культурою спілкування.

— Нічого страшного, Паве, — усміхається Рогер. — У кожній отарі знайдеться паршива вівця. У цьому світі кожен з нас відповідає за єдине — свою поведінку.

Він помічає, що Паве поклав на стіл усі три книжки «Полювання на відьом». Пишучи щось буцімто особисте й ставлячи свій підпис на титульних сторінках, Рогер зиркає на звивисту чергу перед собою. Ніде не видно миршавого йолопа. На щастя. Навряд чи вдалося б віч-на-віч з ним так само дипломатично впоратися з провокацією.

— Дякую, Рогере. Дякую. На дев'яту маємо заброньований столик у готельному ресторані. Приготують нам апетитні ягнячі реберця, — усміхається Паве.

Він стоїть перед Рогером, притиснувши книжки до грудей, як нетерпляча школярка. Рогер повільно киває й опускає очі на стіл — підсудний, який тільки-но почув вирок. Паве мав би розпізнати по Рогерові, що той воліє піти до свого номера. Він став гребувати банальними теревеннями та примусовим лиганням вина — речами, які, з усього судячи, ніяк не впливають на продаж його

книжок. Нині він міг би запросто відмовитися від запрошення і тим самим заробити прізвисько некомпанійського придурка.

— Заманливо звучить, — втомлено каже Рогер Копонен, викривляючи обличчя в усмішці — майже щирій на вигляд. Паве Коскінен вдоволено киває, виставляючи зуби — більш-менш білі завдяки новим коронкам. Здається, він не дуже впевнений у собі.

А тоді він відступає убік, звільняючи місце звивистій стонозі читачів з пригорнутими до грудей книжками.

3

Вищий констапель кримінальної поліції Єссіка Ніємі стягує у хвіст довге, аж до плечей, чорне волосся і надіває шкіряні рукавички. Коли вона відчиняє пасажирські дверцята, лунає сигнал: двигун не заглушено.

— Дякую тобі, що підвіз мене.

Чоловік за кермом позіхає.

— Мабуть, краще, щоб ніхто не дізнався, хто тебе тут висадив.

Якусь мить вони дивляться одне на одного так, ніби кожне з них сподівається на поцілунок.

Але жодне з них не ступить кроку назустріч.

— Збіса недобре все склалося.

Вийшовши з машини, Єссіка примружується; крижаний вітер січе їй обличчя. Замело після хуртовини, а снігоочисні машини, що зараз гуркочуть біля школи, ще не дійшли до набережної. Єссіка зачинає двері машини й бачить великий сучасний будинок, невелике подвір'я, підстрижений на рівні очей живопліт з туї та ковану браму. На вулиці перед будинком припарковано

два поліційні фургони. Судячи з сирен, що виють удалині, буде більше.

— Привіт. — З-за одного з фургонів з'являється чоловік, одягнений у важкий синій поліційний комбінезон, і підходить до Єссіки. — Я старший констапель Койвуаго.

— Єссіка Ніємі.

Вона показує свій бейдж, а тим часом колеги в уніформі вже її оцінили. Навіть дали їй кілька прізвиськ, які Єссіка підслухала мимохідь. «Зваблива Дупа». «Лара Крофт»¹. «ПІЛФ»².

— Що сталося? — питає вона.

— Хай йому дідько...

Койвуаго знімає темно-синю шапку і потирає лисину.

Єссіка терпляче чекає, поки він опанується. Вона дивиться на будинок і бачить, що входні двері відчинені навстіж.

— Ми відповіли на виклик о десятій п'ятнадцять. Таскінен і я були найближчі до цього місця, отож ми перші й з'явилися.

Койвуаго жестом запрошує Єссіку пройти за ним через браму. Йдучи, вона кивком вітається з поліціантами, що чекають біля фургона.

— Що сказав диспетчер?

— Що тут, у цьому будинку, погрожували самогубством, — відповідає Койвуаго, сходячи разом із Єссікою на ганок. На викладеній плитками підлозі перед входом розлилася калюжка талого снігу. Вітер на мить затихає, а Койвуаго веде далі: — Двері були відчинені, то ми й увійшли.

¹ Лара Крофт — чорнява красуня, головна героїня серії відеоігор *Tomb Raider*, персонаж пов'язаних фільмів, мультсеріалів, книжок і коміксів.

² *PILF* — це скорочення непристойного виразу англійською мовою *Parent I'd Like to Fuck*.

Допіру тут, на яскравому освітленому ганку, Єссіка бачить страх, що засів в очах охриплого чоловіка. Згинаючи й розгинаючи заляклі пальці, вона дає волю уяві сформуванню загальної картини випадку на основі тих скупих даних, які їй повідомили хвилину тому телефоном.

— Отже, більше нікого в будинку немає? — питає вона, хоча знає, що такі немає.

Поважно кивнувши, Койвуаго надягає вовняну шапку по самі вуха.

— Ми перевірили обидва поверхи. Мушу сказати, моє серце ще ніколи не калаталося так сильно. Крім того, з динаміків лунала ота клята музика.

— Музика?

— Вона, так би мовити, не відповідала ситуації... Надто вже заспокійлива була.

Койвуаго дає Єссіці захисне спорядження — рукавички, респіратор і пару одноразових вступів. Вона нахиляється, щоб надіти блакитні пластикові чохли на чорні чобітки. На ній трохи зсунулася кобура.

— Де тіло?

— Ми постаралися не наслідити на місці, — каже Койвуаго й кашляє в кулак.

Відкинувши з лоба пасмо вологого волосся, Єссіка прямує до венеційських вікон із виглядом на море. Проминувши туалет і кухню, вона заходить до вітальні. Тут усі стіни скляні. Сліпуче світло аварійної сигналізації пронизує величезні шиби й змушує меблі пульсувати блакиттю в такт серцебиття Єссіки. Кімната занадто схожа на акваріум, тому й не комфортна. Та ось на очі потрапляє постать, яка сидить за столом, і тут уже не до оцінювання естетики цієї кімнати.

Завмерши, Єссіка силкується збагнути, чому жінка, що сидить випростаною у кріслі, має такий неприродний ви-

гляд. Ще кілька кроків до стола — і у Єссіки перевертається шлунок.

— Чи бачила ти коли-небудь таке страхіття? — питає Койвуаго десь за плечима, але Єссіка не чує. Покійниця скривилася в істеричному вискалі. Навіть очі сміються. Grimаса різуче контрастує з наглою смертю, що сталася кілька хвилин тому. Жінка одягнена в чорну вечірню сукню. В око впадає глибоке декольте. Схрещені руки спираються на стіл. Голий. Ні телефона, ні зброї. Нічого.

— Я помацав пульс. Більш нічого не торкався, — каже Койвуаго.

Єссіка обертається й зиркає на нього. Тоді обережно підходить до жінки, нахиляється й розглядає обличчя, спотворене жахітливою міною.

— Що за чортівня...

Єссіка бурмоче так тихо, що її могла б почути тільки ця жінка, якби була ще жива. Глянувши вниз, Єссіка зразу помічає, що босі ноги померлої схрещені під кріслом, а пара матових чорних тфелюк-шпильок фірми «Джиммі Чу» акуратно розставлено на підлозі біля крісла. Нігті на ногах і руках пофарбовані чорним глянсовим лаком.

— Койвуаго... — нарешті озивається вона, перевівши око на обличчя з виразом силуваної ейфорії.

— Слухаю.

— Ви назвали цей випадок убивством. Мені він теж не видається типовим самогубством, а однак...

— Бодай його... — Хапнувши повітря, Койвуаго ступає кілька кроків до стола. Струмінчики поту стікають по його випуклій скроні, за вухом і зникають у шпарині між товстою шиєю та коміром комбінезона. Побоюючись зустрітися поглядом з мертвою жінкою, він невпевнено веде далі: — Вони вам не сказали? Про дзвінок на номер швидкої допомоги...

— І що? — нетерпеливиться Єссіка.

— Це не вона телефонувала.

Койвуаго зупиняється на секунду-другу, щоб облизати пересохлі губи. Єссіка знає, що він скаже, але все одно здригається, почувши.

— Телефонував чоловік.

4

Вихиливши чарку з рештками кальвадосу, Рогер Копонен помалу перекочує напій у роті й не вловлює ні найменшого натяку на смак яблука чи груші. Дешево лайно. Проте сама вечеря стала приємною несподіванкою, за що спасибі не організаторам, а Алісі, трохи більш ніж тридцятилітній завідувачці місцевої книгарні. Ця запальна дівчина користує з вродливого личка, мелодійного сміху та фігури, яку підтримує в чудовому стані. Кросфіт. Вона згадала була про це, коли розповідала, як її колишній хлопець забув ключі від своєї квартири на третьому поверсі й довелося туди лізти, склавши пірамідою садові меблі і... телень-телень-телень... Рогерові байдуже. Пропускаючи повз вуха подробиці цієї історії, він споглядає, як злегка зволожені блиском губи формують слова. Головне те, що кілька місяців тому цей хлопець-забудько, відповідно до рішення — свого, її чи їхнього обопільного, — дістав означення «колишній».

Аліса дивиться на Рогера так, як за найкращим сценарієм розвитку подій дивляться самотні жінки бальзаківського віку, що балансують між прагненням бути вічно молодими і буйним потягом до розмноження. Рогерові подобається така увага. Замолоду він ніколи не був дамським угодником. Якраз навпаки. Його взаємини з про-

тилежною статтю вкрай невдало почалися в підлітковому віці, і треба було майже двох десятиліть, щоб відшкодувати ці ранні розчарування. У молодості Рогер видавався надто дивним і чужим жінкам-одноліткам, і аж на п'ятому десятку літ став упевнено покладатися на свою зовнішність і чарівність. Отож тепер може приймати як належне, що жінка навпроти лупає очима таки на нього, а не на двійника Шаї Лабафа¹, який стоїть за Рогеровими плечима й наливає кепський сидр.

Вік приніс Рогерові успіх, гроші, впевненість у собі, а передусім — таку харизму, яку нізащо не створять самі по собі спреєва засмага, напнута сорочка на рельєфних грудях і кучма густого волосся. Жінки хочуть його. Як і багато хто із закоренілих гульвіс, Рогер знайшов свій сегмент — тип жінки, яку він безумовно здобуде. Згодом до цього щасливого кола приєдналася Марія. І Аліса-завідувачка неодмінно туди ввійде.

— Невже тут тільки я одна не читала «Полювання на відьом»? — сміючись, питає Аліса. Підлабuzники, що сидять за столом, іронічно мекекечуть щось несхвальне і підхоплюють сміх. Аліса сьорбає вина і з-за келиха кидає грайливий погляд на Рогера, примирливо знижуючи плечима, неначе щойно жбурнула сніжку йому в потилицю. Провокативно фліртує, і Рогер вважає таке напрочуд сексуальним. Відчуваючи ерекцію, він міркує, чи не варто було б встати з-за стола й піти до чоловічого туалету. Аліса піде за ним, у цьому годі сумніватися. Можна буде добряче погарцювати з цією книготорговочкою й обійтися без потреби дивитися потім на неї — поруч себе, в готельному ліжку. Без потреби вигадувати щось сокровенне та глибоке для розмови, коли нема про що говорити.

---

¹ Шая Лабаф (* 1986) — американський кіноактор, який зіграв головні ролі у блокбастерах «Параноя», «Трансформери» та «Індіана Джонс і Королівство кришталевого черепа».

— Ти в меншості, Алісо, — каже Паве Коскінен поруч неї, згрібаючи ложкою розтоплене морозиво з десертної тарілки. — Таке враження, що всі це прочитали. Навіть люди, які ніколи не беруть у руки детективних романів.

Рогер ставить чарку на стіл і усміхається до Паве, знаючи, що ця фальшива усмішка не приховає несмаку. Старий пердун втратив залишки гідності, відмовившись облишити підлабузництво. Спробував, бідолаха, врятувати свого зіркового автора від зачіпки, в якій не розпізнав шлюбного танцю, — а все через жалюгідний брак розуміння міжлюдських стосунків.

— Мені треба на хвилинку вийти.

Аліса торкає куточки рота серветкою, буцімто з веління етикету, і зводиться. Випередила Рогера. Він не спускає ока з Аліси. Ось вона на високих підборах обходить навколо стіл і, проминаючи Рогера, непомітно торкається його спини. Зовсім зайвий знак: гра очевидна. Якусь мить Рогер приглядається до динозаврів за столом і бачить, що тільки Паве підняв затуманені очі й пильнує за Алісою. Еге, Паве, то в тебе теж оскома на неї. Рогер погладжує ніжку чарки з кальвадосом і метикує, що б його робити далі. Після останньої пригоди минуло більш ніж пів року. Відтоді він безліч разів обіцяв собі, що вже ніколи не буде зраджувати Марію — принаймні тоді, коли ризик пійматися на гарячому переважає спокусу. Ось цей випадок — на самій межі допустимого. З таким палким бажанням в очах ця молода жінка особливо приваблива, а під час вечері з'ясувалося, що нічого побоюватися якогось глибинного зв'язку. Трах-бах-торох — дякую, пані, за зустріч удвох. Кілька хвилин — це все, що я потребую.

Рогер відсуває крісло, збуджено зітхає — та так, що аж чути, — і встає. Глянувши на дисплей телефона, він помічає, що тричі дзвонив хтось під невідомим номером, а Марія надіслала повідомлення. Дві години тому. «Ліхтарі на

подвір'ї досі несправні!» Під текстом плаче смайлик і кривиться розлючена помаранчева пика.

Рогерові муляє на душі. Усвідомити, що ти потерпаєш від докорів сумління за свою поведінку, ще не означає почутися не таким уже безнадійним придурком. Зненацька Рогер доходить висновку, що варто було зв'язатися з Марією вже хоча б задля того, щоб ніхто не пхався до такого здобутку. Він знає, що будь-який чоловік середнього віку віддав би одну зі своїх нирок, аби тільки мати змогу старітися поруч такої жінки, як Марія. Попри те, Рогер лакомиться на дівчину з книгарні.

«Не нервуйся. Завтра я все владнаю». Рогер чекає хвилину, хоче побачити, чи Марія прочитала повідомлення. Не прочитала. Він кладе телефон у кишеню.

— Пробачте, будь ласка, — не запропонувавши іншого виправдання, каже Рогер і рушає до виходу. Вийшовши з кабінету, він чує, що мухи-цокотухи набралися відваги й знову задзижчали. Торочать про те, що сьогоднішня вечірка вдалася на славу, й запевняють, що Копонен теж вважає її дуже вдалою. Крім цих гостей, ресторан порожній, і Рогер прямує безлюдним залом до вбиральень. Проминаючи приймальню, киває реєстраторці, яка щойно відповіла на телефонний дзвінок, і помічає двері до жіночої вбиральні. Їх залишили непричиненими. Закалатало серце, подумки Рогер уже бачить, як він задирає до пояса чорно-білу сукню, стягує трусики і встромляє члена в цю молоду жінку, попередньо затуливши їй рота долонею, щоб зайві звуки не зацікавили учасників вечірки.

Ба, в мить, коли рука тягнеться до клямки, за спиною хтось озивається. Рогер завмирає, як підліток, що ось-ось мав утекти на вечірку, та не вдалося: перешкодив сердитий материн голос. Але тон цього голосу не ганливий, а скоріше вибачливий. До Рогера звертається реєстраторка.

— Перепрошую. Це, мабуть, ви будете Рогер Копонен? — питає вона з безпечної віддалі.

— Так, — відповідає Рогер. Цієї миті у нього одна думка: чи вдасться більш-менш переконливо довести, що він помилково потрактував символ жіночої фігури на дверях.

— До вас зателефонували.

Видно, що ця жінка занепокоєна. Зателефонували? У таку збіса пізню годину? Рогер не встигає розпитати, вона докидає:

— З поліції.

— Що? — раптово зривається з уст здивованого й водночас розчарованого Рогера. З жіночої вбиральні долинає клацання високих підборів об кахельну підлогу.

— З поліції подзвонили. Кажуть, на когось натрапили.

— На...

— Вашу дружину. Йдеться про вашу дружину.

5

Замість чорних шкіряних рукавичок Єссіка Ніемі надягла тонкі, з еластичної гуми. Вона розгладжує складки, а в голову крадаються слова її начальника Ерне: «Рукавички захищають речові докази від слідчого, але вони також захищають слідчого від речових доказів». Ось тут цей вислів особливо доречний. Причину смерті цієї жінки неможливо визначити з огляду. Не видно ран, слідів задушення і такого іншого. Цілком можливо, що стіл — а то й усю кімнату — забруднено якимсь токсином, невидимим голому оку.

— Експерти приїхали.

Це сказав Юсуф Пеппле, один зі старших констапелів слідчої групи. Повернувши голову, Єссіка бачить, що він киває на відчинені вхідні двері. Вулиці їй не видно, тільки

чутно, як туркоче двигун фургона й зачиняються розсувні бічні дверцята. Юсуф на кілька років молодший від Єссіка. Цей атлетичний красень з великими очима походить, либонь, із Ефіопії. Рідної країни він ніколи не бачив: народився і виріс в ідилічній Седеркуллі, що в Сіпоо — спальній околиці Гельсінкі. Надто вже доброзичливий і співчутливий цей сільський хлопчина.

— Чи зв'язалися з її чоловіком? — питає Єссіка й заплющує очі. Під вітром великий дім стогне так, ніби силкується розповісти про те, що в ньому сталося.

— Так. Савонліннська поліція. Хтось там уже йде до готелю, де він зупинився, бо ми...

Юсуфові не дав договорити гучний сигнал мобільного телефона. Єссіка розплющує очі й оглядає кімнату.

— Де це? — бурмоче вона.

Юсуф підходить до софи під стіною навпроти.

— Ось тут, біля пульта дистанційного керування. Запався між подушечками.

— Почекай! — мимоволі гримає Єссіка.

Вона підходить до софи. Телефон виграє знайому мелодію, на дисплеї блимає фото чоловіка й напис «Роузер<3».

— Роузер?

— Рогер. Рогер Копонен, — відповідає Єссіка, нахилившись над телефоном.

— Десь я про нього чув...

— Ти, мабуть, не дуже великий любитель читати, — зауважує Єссіка, перевівши погляд на підлогу.

Добру хвилину Юсуф придивляється до світлини усміхненого чоловіка середніх років і, пригадавши його, осяває. Знявши респіратор і стягнувши праву рукавичку, Єссіка суглобом вказівного пальця відповідає на дзвінок і вмикає динамік.

— Слухаю.

Мить мовчання — і озивається ніби й твердий, але з відтінком переляку, голос:

— Марія?

— Рогер Копонен? — відповідає запитанням на запитання Єссіка, нахилившись над дисплеєм.

— Хто це?

— Старший констапель Єссіка Ніємі з гельсінської поліції.

Якусь мить вона вичікує. Співрозмовник мовчить. Поводився він невпевнено. Очевидно, до нього вже дійшла лиха вістка.

— Мені дуже шкода, — каже Єссіка.

— Але що сталося?

Голос Рогера Копонена не ламається, але й досі не набрав відповідної інтонації.

— Мені дуже шкода. Краще б вам повернутися додому.

Від співчуття у Єссіки підступив клубок до горла. За весь час роботи в поліції їй випало небагато таких розмов, у яких доводилося повідомляти людей про нещастя з їхніми родичами. Зрештою, кількість не має значення. Колеги-поліціанти запевняють, що з кожним повтором таке завдання не легшає. Як вимовити слова, яких людина понад усе на світі боїться почути?

Секунду-дві Єссіка пробує пригадати, коли і від кого вона сама вперше почула такі слова. Може, від лікаря швидкої допомоги? Чи від тітки Тіни?

Щоб змочити пересохле горло, Єссіка ковтає слину. Уже повела б далі мову, але Копонен обриває зв'язок. Вітер доречно припинив голосити, стало виразно чути розмову слідчих надворі.

— Кажеш, її чоловік у Савонлінні? — питає Юсуфа Єссіка, не звівши голови. Дисплей почорнів. На спробу поновити зв'язок є тільки одна відповідь — запит на пінкод. Хитромудрий пристрій раптом обернувся марним шматком чорного металу, нічим більш.

— Так мені сказали.